

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10 „
1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izdane priloge: Ob no-
nem letu „Kazipot po Goriskem in Gradščanskem“ in
„Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva
krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne
ure“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici
št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček
in naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo
oglasil in poslanice se računijo po Petit-vrstah če
samo 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. —
Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
vse in vsebinske oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. 2 urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsa-
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matijassi v ulici Formica, I. Hovašnik v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Razmere pri c. kr. sodnijah v Gorici.

Na okrajni, še bolj pa na okrožni sodnijski goriški so postale razmere tako neznosne in nevdružne, da smo končno prisiljeni izpregovoriti resno besedo. Glavni vzrok teh razmer je pomanjkanje sodnikov, so pa tudi drugi vzroki, ki leže deloma v osebah. Pomanjkanje sodnikov traja že od pomladi sem. Na okrožni sodnji je tekom pomladi odpadlo troje svetnikov, za katere še sedaj ni popolnega nadomestka, dočim je na okrajni odpadel sodni tajnik Fon. Posledice so se na obeh takoj pojavile: delo je začelo zaostajati in trpele so vsled tega stranke in odvetniki. Na okrajno sodnijo je prišel za več mesecev na konovo mesto sodnik, ki vsled svoje počasnosti absolutno ni bil za ta oddelek, še bolj pa ne vsled tega, ker je slovensčine nezmožen in ni mogel razumeti našega ljudstva. Na okrožni sodnji je pa nastala cela zmešnjava: sodni uiso bili nikdar kompletni in dostikrat se je začetek razprave zavlekel za pol ure in še več, predno se je posrečilo kje ujeti kakšnega svetnika ali tajnika, da se je mogla začeti razprava. Če se pa to ni posrečilo, se je razprava preložila in ako so odvetniki dobili celo uro zastoj, stranke pa, storivši dolgo pot, cel dan, kaj za to? Takih stvari ni birokratje niti ne čuti! Zgoditi se pa tudi, da stranke in odvetniki pridejo na razpravo, čakajo eno uro ali še več nestrno, da se prikaže senat; ali o senatu ni duha ne slišati; končno zgubi odvetnik potrpežljivost, goriški odvetniki morajo imeti prav angeljsko in gre vprašati v sodno pisarno, kaj bo z razpravo. Tam zve, da se razprava sploh ne bo vršila ter da se je »uradoma« preložila, radi uradnih zadržkov. Da bi se stranke in odvetnike pravočasno, t. j. vsaj en dan prej obvestilo o preložitvi, to nikomur niti v glavo ne pade; dostikrat je to tudi vsled tega nemogoče, ker se šele ob uri, na katero je razprava določena, izkaže, da ni mogoče senata spraviti skupaj. V takih slučajih bi se moralo vsaj poslati koga v razpravno dvorano ter tam čakajoče stranke in odvetnike

obvestiti, da ne bo razprave. To bi bila dolžnost senatnega predsednika. Kaj menite, da se to zgodi? Takih ozirov do odvetnika ti gospodje ne poznajo. To pa radi tega, ker si stranke in odvetniki domišljujejo, da so sodnije radi ljudstva, dočim so gospodje pri sodnji ravno nasprotnega mnenja! Vsaj iz njih postopanja se lahko to sklepa!

Najbolj »lušno« pa je pri kazenskih senatih. Tukaj nastane skoraj pri vsaki razpravi prava gonja, predno postane senat »kompleten«. Po dolgem iskanju in po dolgi zamudi se končno vendar posreči iztakniti kje kakkega votanta, ki pride nevoljen, da je moral pustiti svoje delo, s katerim je preobložen, k razpravi. V glavi ima vse drugo prej, nego razpravo. Kako se potem sodi, si lahko vsak misli!

Prava tortura je pa za odvetnike kazenski vsiklicni senat, kjer se v drugi instanci sodi o prestopkih. Glede sestave in začetka razprav velja taisto, kakor zgoraj povedano. Razprave se razpisujejo od četrte do četrte ure: prva je razpisana na 9, druga na 9 1/4, tretja na 9 1/2, četrta na 9 3/4 itd. uro dopoldan. Če gre dobro, se začne prva razprava med 9 1/4 in 9 1/2, traja seveda ne četrte, temveč pol, tričetrt ali tudi celo uro. Recimo, da ima odvetnik razpisano razpravo na 10. uro. Pride na sodnijo, vpraša slugo, kedaj pride na vrsto in zve, da niti prva razprava ni končana, torej med njegovo razpravo in prvo so še tri druge. Treba je torej čakati, kajti iti domov in priti nazaj za eno uro, tega ne moreš nikdar riskirati, kajti ravno takrat bi morda vsled čudovitega slučaja in delovanja »čeznaturnih« sil vse druge razprave hitro končale in odpadle — ti bi razpravo lepo zamudil. Zato vzemi lepo potrpežljivost v roke in čakaj. Mine ura enajst, onajst in pol, in če gre dobro, pride na vrsto opoldne. Zgubil si celo dopoldne in zaslužil malenkosten znesek; v pisarni pa čakajo ljudje in delo zastoj.

Pri ravnokar popisanim senatu se razpiše na eno dopoldne 8 do 10 razprav, dočim bi se jih moglo vestno in skrbno opraviti 4 do 5. Da se more končati vse, se je treba postaviti na stališče »odpravljanja

aktov«. Zadeva se ne razsoja v pravem pomenu besede, ampak se »odpravi«. Kakšne so potem razsodbe v drugi instanci, si lahko vsak misli. Percentualno se predružači tako malo sodb, da je skoraj najbolje vsako pritoževanje opustiti; naj si bodi stvar še tako dvomljiva, vsklic se navadno zavrne.

Najbolj neznosne pa so postale razmere v sodnih počitnicah in to vsled neracionalne razdelitve dopustov. Nekaj časa sta bila na celi okrajni sodnji samo dva sodnika. Razprave, četudi določene na gotovo uro, se sploh niso vršile ali pa šele po preteku dveh, treh ur; en sodnik je imel ob taistem času posla v več oddelkih — in raztrgati se ne more nihče. Kakšno je bilo poslovanje v tem času, o tem je boljše ne govoriti.

Vzrok vsemu temu je, kakor smo že zgoraj rekli, pomanjkanje sodnikov in sicer vsled nerednega in nepravilnega nameščenja sodnikov na izpraznjena mesta. Ako s temi vrsticami kaj pripomoremo k zboljšanju razmer, hočemo s tem zajedno pomagati sodnikom iz njih, zaenjo same nevdružnega položaja. Ako se izprazni kako mesto, naj justična uprava nemudoma namesti drugega sodnika, ne pa, kakor se je to vršilo do sedaj, pusti prazna mesta nezasedena cele mesece. Krar si seveda s tem prihrani lepe denarje, katere bi sicer moral izplačati, a tako varčevanje na nepravem mestu zasluži strogo obsodbo. Ne gre se namreč za nekaj tisočakov, gre se za vitalne ljudske in stanovske interese. Ako pri takih razmerah pade ugled sodnije in sodnikov, naj si to državna uprava pripiše na svoj rovaš!

Drugo, ravno tako važno vprašanje je še, o katerem moramo razmotrivati. Namreč dejstvo, da so na naši okrožni sodnji v zadnjih mesecih s slovenskimi sodniki, oziroma svetniki korenito pomedli. V deželi, kjer je dvotretjinska večina prebivalcev slovenska in je laški živeli i po inteligenci prebivalstva i po gospodarski važnosti in velikosti narodnega bogastva inferioren, bi moralo na okrajni sodnji vsaj dve tretjine svetnikov biti slovenskih, ako se hoče zahtevati, da bude večina prebivalstva imela polno zaupanje v sodnijo; tako zaupanje pa je le mogoče, ako bude slovenski

deželan, iščoč pravice, našel sodnike lastnega rodu, ne pa, ako bode njegova osoda odvisna od drugorodca, ki navadno za silo razume njegov jezik, kaj šele, da bi imel razumevanje za njegove težnje in položaj, v katerem se nahaja. Na celi okrožni sodnji se pa nahaja med sedmimi svetniki samo eden Slovenec! Od šestih italijanskih svetnikov razumejo trije komaj za silo slovenski! Ugovor, da imajo Slovenci kompenzacijo v slovenskem predsedniku, ne velja, ker je predsednik narodno indiferenten mož. Zato pa so bili Italijani z njegovim imenovanjem popolnoma zadovoljni in od nikjer ni bilo čuti ugovora.

To razmerje se more korenito in kmalu izpremeniti, ker drugače raste nezaupanje na mestu zaupanja v sodnije.

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Slika iz sodanlega časa izpod skrajnih tolminskih gora. — Krasno jutro 1. septembra je napočilo po nekoliko čemerni noči. Jutranji žarki solca so razsvetlili naše v nebo kipeče gore. Kapljice ponočnega dežja so se lesketale liki biserom, ki obkrožajo vratove aristokratskim gospem in gospodičnem. Ptički so radostno prepevali in poveljevali lepoto narave. Le tu pa tam se je čul kak zamolkli: kra, kra kro-arja, ki si je iskal zajutrek. Solnce je že razsvetlilo cerkveni stolp, iz katerega lin se je čulo ubrano pritrkovanje zvonov, naznanja-joč službo božjo in navzočnost mons. g. Wolfa. Ljudstvo se je jelo pred cerkvijo zbirati. Vsakemu je bilo čitati veselje z obraza; da celo poštni sluga je bil videti povsem zadovoljen, ko je prišel z vretico s pismi in drugimi poštinskimi pošiljatkami od vlaka. Le semtertja mu je vretica ponagajala, kakor bi hotela povedati, da hrani v sebi nekaj groznega. Vstopivši v poštni urad izroči vretico šefu ter se po parkratnemu zazdehanju odpravi po drugem poslu.

Poštar, ob enem gostilničar, star kakih 50 let, okroglega obraza, s pokoncu stoječimi

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Vikomt je zardel, ko se je približal Levinji, in kmalu se je pomešal med gospode, ki so obdali njen sedež.

Vsa družba se je bila med tem razdelila v dve različni skupini: ono, ki se je zbirala krog Menagea, in drugo, ki je obkrožala gospico Paulet; Scarron je žvigal med to množico od jedne do druge na svojem vozičku tako spretno, kakor da vozi izkušen mornar ladjo po morju, kjer je vse polno čeri.

— Kdaj se midva malo pogovoriva? vpraša Athos Aramis.

— Takoj, odvrne ta; sedaj ni še dovolj ljudi, opazili bi naju.

V tem trenutku so se vrata odprla, in lakaj je naznanil gospoda koadjutorja.

Pri tem imenu se je vse obrnilo proti vratom, zakaj to ime je začelo postajati slavno.

Tudi Athos je naredil kakor drugi. Poznal je abbeta Gondyja samo po imenu.

Videl je vstopiti majhnega, črnega človečka, slabotnega in kratkovidnega, čegar roke so bile vedno nerodne, samo tedaj ne, ko je bilo treba prijeti za

meč ali pištolo; toliko da ni preobrnil mize, ob katero se je bil zadel, ko je stopil v sobo; vendar je imel njegov obraz nekaj vzvišenega in ponosnega.

Tudi Scarron se je okrenil ter se mu pripeljal naproti, gospica Paulet ga je pozdravila z roko s svojega prostora.

— No, abbe, prišli ste torej v nezgodo? pravi koadjutor, ko ga zagleda, seveda šele tedaj, ko ga je skoraj že pohodil.

Kakor zakleta je bila nocoj ta fraza; stokrat je že bila izgovorjena, in stokrat je moral najti Scarron na isto vprašanje vedno drugi odgovor: to pot bi bil skoro prišel prekratko; napel je vse moči ter se vendar še rešil iz zagate.

— Gospod kardinal so blagovolili zmisliti se name, je odvrnil.

— Čudovito! vsklikne Menage.

— Toda, kako da me še vsprejemate? nadaljuje koadjutor. Če se zmanjšajo vaši dohodki, vas bom moral imenovati za notredamskega kanonika.

— Oh, kaj še, pravi Scarron; preveč bi nas kompromitiral.

— Torej imate pripomočke, katerih ne poznamo?

— Kraljica mi posodi.

— Toda Veličanstvo vendar nima nič, pravi Aramis; kaj ne živi pod vladno komunalnosti?

Koadjutor se okrene, se nasmehne Aramisu ter mu prijateljski namigne z roko.

— Pardon, dragi abbe, mu pravi nato, pozni ste, in pokloniti vam moram neko darilo.

— Kako? vpraša Aramis.

— Trak za klobuk.

Vsakdo se je obrnil proti koadjutorju, ki je po tegnili iz žepa svilen trak čudne oblike.

— Ah! vsklikne Scarron, to je »fronda«!

— Da, fronda, odvrne koadjutor, vse se vrši v znamenju fronde. Gospica Paulet, za vas imam pahljačo »à la fronde«. D'Herblay, vam priporočim svojega rokavičarja, ki dela rokavice »à la fronde«; in vam, Scarron, svojega peka z neomejenim jamstvom: peče vam kruh »à la fronde«, ki je naravnost izborn.

Aramis vzame trak ter si ga zaveže krog klobuka. Tedaj se vnovič odpro vrata, in lakaj zakliče glasno:

— Gospa vojvodinja Chevreuse!

Pri imenu gospe Chevreuse so vsi vstali.

Scarron je naglo obrnil svoj voziček proti vratom. Raoul je zardel. Athos je namignil Aramisu, ki se je potuhnil v kotu nekega okna.

Sredi med spoštljivimi pokloni, s katerimi jo je sprejela družba, je vojvodinja vidoma nekoga ali nekaj iskala. Slednjič je zapazila Raoula, in oči so ji ožarele: zapazila je Athosa, in postala je sanjava; zagledala je Aramisa, stisnjene v kotu pri oknu, in zakrila si je obraz s pahljačo, da ne bi izdala hipnega, komaj vidnega iznenadenja.

— Res, pravi potem, kakor da hoče prepoditi misli, ki so se ji vsiljevale proti njeni volji, kakó je z Voitureom? Ali kaj veste, Scarron?

— Kaj? Gospod Voiture je bolan? vpraša oni gospod, ki je bil ogovoril Athosa v ulici Saint-Honoré, in kaj mu je?

(Dalje pride.)

lasmi, z živahnimi malimi očmi, ki kažejo naglo razburjajočega se človeka, z velikim Adamovim krljcem, ki ob govoru in smehu skače gori in doli, kakor bi s tem hotel kazati zadovoljnost s svojim gospodarjem, z orlovo zakrivljenim nosom, brk črnih, po vojaško navihanih ob slovesnih časih, rasti srednje, zunanosti prijetne, njegov korak fin, kažejo nekdanjega četovodjo. Obnašanje kaže precej inteligentnega moža, akoravno je dovršil samo prve šole v Idriji. — Pošto si je sam z vstrajnostjo polagoma pridobil, in jo pripravi do zadostne dovršenosti. Vzemši vrečico slugi iz rok jame iz nje jemati vsebino in polagati vsako stvar na svoje mesto. Ko dovrši delo, vzame „Sočo“, katera mu je ostala iz dobe njegovega naprednjstva, katero je vrigel med staro šaro, in pristopil h klerikalni stranki, želeč si tam večje šarže in dobička, ter jame čitati. Obraz mu je bil miren, le semtertje se mu je potegnil kakor temen oblak preko čela, kažoč nezadovoljnost, to traja nekaj časa. Naenkrat se mu čelo pomrači, oči se mu zbulijo kakor sovražniku, ki si je zvest zmage, ne sluteč hudega vračajoč se z bojišča napade iz zasede skrito krdelo, ki mu preti z poginom. Nemirno se mu dvigajo prsa, glavo nasloni nazaj, in vzklikne poleg bujne kletvice: „Ze zopet — nesramni liberalci... Bog je odpustil, hudič pozabil, a oni ne pustijo ubogega župnika pri miru, in ga mažejo po časnikih. Prevzetneži se nočejo vkloniti moji in župnikovi vladi. Nočejo, a jih že prisilimo, da se vrže zid od mirodvora, ki mi dela senco v moji hiši, in bi vse stalo komaj tri tisoč.“

Zdajci vtihne in si z roko zamahne preko glave, kakor bi s tem hotel pregnati jezo in bridkost, se mu glava skloni na prsa, kakor bi hotel reči: „Mea culpa, mea culpa“ in se zamisli nehoti šest let nazaj. Pred seboj vidi vsa dela, kakor pred sodnim stolom — katera pomnožuje fantazija ne blažila, ampak strašča kakor besne furije. Vidi na eni strani Gregorčičevo pogubonosno delovanje, na drugi besen boj rodoljubov proti tedanji izdajalski politiki Gregorčiča. Odločno zavzame napredno stališče, in je z vso vnemo zagovarja. Kako širi napredništvo med tovariši in mladino. Vidi, kako besno buta vanj klerikalizem z vso njegovo zlobo... Dvigne glavo in jo trese, kakor bi se hotel znebiti spominov, ki ga grizejo. Glava se mu nagne zopet... Vidi, kako ga župnik besno napada po časopisih, kako ga denuncira, blati, črni pri ljudstvu... Vidi, kako zbira krog sebe čile moči, kako jih pelje v boj proti klerikalizmu... Vidi, kako ga je srd premagal, kako buta ob mizo in kriči: farji... farji... Vidi, kako se njegov srd zliiva v ostre besede in kletvice... Ze stiska pesti... Prebudi se iz sanj in vsklikne: Bedarija! Pretrese se, kakor bi se plašil spominov, ki prihrumejo kakor svetopisemske kobilice. Zopet se zamisli... Vidi, kako župnik in kaplan prepovesta imeti šolo v kaplaniji, katera je bila zidana z žulji in potnimi sragami ubogega ljudstva, kako pelje deputacijo mož h kaplanu prosit, da naj pripusti prostor toliko časa, da bo šola sezidana, kako kaplan prošnjo odbije, kako on nad njim kriči: Petelinček, petelinček... Kako so otroci brez pouka. Vidi, kako se mu za časa gradnje množi bogastvo, kako mu vsled tega peša rodoljubje in nesebičnost... Kako se veseli zgolj iz osebnega nasprotja župnikove nezgode, katero pa zakriva neprodorna megla. Kako vspodbuja somišljenike in razganja meglo. Vse potovanje in povpraševanje po Ljubljani radi tega ima kakor na dlani, kako se veseli razkritja, kako vsakemu kdor ga hoče poslušati razpravlja in pripoveduje vso dogodbo, kako se ponša s svojo detektivsko spretnostjo (?) Vidi, kako so njegovi učenci postali trdni... kako nadaljujejo od njega pričeto delo. Kako pozabijo včasih njega povprašati za svet, kako pri tem trpi njegovo samoljubje. Vidi, kako „Bralno društvo“ ni za tretjo veselico več njega ponižno prosilo prostor v njegovi gostilni, kako se hudeje in kriči, ker mu ni omenjeno društvo vabilo za veselico poslalo po pošti — kako se je čutil ponižanega, ker mu je društveni tajnik izročil kar osebno kakor drugim vabilo. Vidi, koliko občinstva se je včeležilo veselice, kar je videl sam, ker so ga prijatelji z največjimi prošnjami sprosil, da se je on tudi udeležil. Vidi, da se je tudi pri njem precej potočilo, in je bil precej potolažen... Vidi, kako ni več voljen v društveni odbor, ker se ni za časa odborništva udeleževal sej. Vidi, kako je propadel kakor kandidat v okr. šol. svet. (Konec pride.)

Iz ajdovskega okraja.

Dobrotnice o veselici „izobraževalnega društva“ v Vipavi. — „Velik'upitja, pa mal'vouno, je reku tist, k'je žabe strigu!“ — Isto velja o gori omenjenem društvu. Upriporili so na dan 8. sept. veliko narodno igr „Rokovnjači“. Grozna reklama, malo udeležencev, pa tudi malo uspehov. Dotična veselica se je imela vršiti točno ob 4. uri pop. Slučajno sem se nekoliko zakasnil in prišel sem ob 5. uri. Mislim sem, da sem je že polovico zamudil, toda na veliko začudenje — igra niti pričela ni. Pričujočih je bilo komaj dvajset gledalcev, ki so radovedno zijali na jako estetično (namreč nasprotno) urejen oder. Čakati sem moral še dobre pol ure, predno se je vsa ta komedija pričela. Med tem časom so flankirali diletantje maskirani med gledalci okrog. Morate si misliti, kakšen efekt je napravil njih poznejši nastop na odru?? — Igra se je vendar enkrat pričela. Nastopali so igralci, pri katerih se je na prvi pogled opazila neizkušenost in bojazen in začeli so svoje vloge kar na „drdr“. Le „Nande“ in „Tonče Obloski“ sta bila res kos svojih ulogi. Red med igrjo je bil izborni. Vdeleženci so morali takorekoč sami skrbeti za red. Truma otrok se je postavila tik pred oder in tako zabranila gledalcem pogled na oder. Med gospodo v prvih vrstah je vladalo raditega veliko ogorčenje. Morali so sami odganjati tega nebodigatreba. Upam, da drugič ne bo takega nereda! NB. Še nekaj. Oder naj bo radi odmevanja glasov pokrit. Dotična zavesa ne pristoja odrom posvetnih predstav. Dr. Bakalca.

Iz Sela na Vipavskem. — (G. dopisniku iz Sela v 35. št. „Prismojencu“ v odgovor.) Praviš, da dokler je županoval tu Berbuč, da je bilo vse mirno in v redu. Lažnik, vidi se ti, da poznaš malo prav zgodovino Berbučevega življenja. Vprašamo fante, kdo je bil največji razgrajec in prvi ter glavni kapelnik mačjih muzik, kdo drugi nego Berbuč. Koliko vdovcev se je poročilo tu, da bi se mu ne bila napravila pod vodstvom Berbučevim mačja muzika. Ali se je vršila sploh kakšna mačja godba, da bi ne bil Berbuč zraven? Tako veš, fantič, Berbuč je bil kapelnik vseh mačjih muzik v Selu. Dopisunče farba po „Prismojencu“, da Berbuč je razgrajec vedno posvaril. Ko so je pa Berbuč bil v drugo poročil, takrat mu je pa njegov sedanji Benjamin in vzor kristjan Berlo napravil mačjo godbo, katero je na starem kljusetu vodil pred Berbučovo hišo vsak dan zvečer eden mesec časa. Da bi le ne bili tudi pri demonstraciji pri Krkoču, katera se je vršila proti farjem in farškim backom, vmes tudi nekdanji Berbučevi učenci godci. Tu se vidi torej, kdo je prvi v Selu napravil in vodil ponočne in podnevne nemire. Svetujemo Vam torej, da pometete, prej ko se lotite nas, svoje prage. Sicer pa, ako Vas jezi mačja muzika, katero smo Vam napravili, ko ste nas posotili, vedite, da o prvi priliki, ko pridete v Selo spet kazat svojo izobrazbo, da Vas bode mnogo mnogo bolj jezilo, in to naj si zapomnijo tudi popje, debeli in suhi. Seljani in Selci.

Iz Brjl, 9. septembra 1907. — S „Prismojencem“ in z ljudmi, ki za njim stoje in vanj pišejo, se paš ne s plača prerekati. Za spodobnega človeka je to nedostojno. Zato pa tudi na dopis v omenjeni farški cunji od tu ne bomo posebno reagirali. Dopisnik zida namreč cerkev in farož v Rihembergu in hvali Boga, da ni tak kakor tisti, ki opravlja sveta opravila pod žabljiskim turnom. Prav, prav, da je le kedo še brumen in pobožen! Sodomi in Gomovi bi bil Bog prizanesel, če bi bil našel tam le pet pravičnih. Nova cerkva in farož se bo tudi zidal v Rihembergu, če reče tako pobožni dopisnik v še bolj pobožnem „Prim. listu“. Bodimo vneti: Pravični dopisnik naj imenuje razun starešin še pet domačih občinarjev, ki so za zidanje nove cerkve v Rihembergu, pa pristopi tudi pregrešni žabljiski podturnar kot šesti in plača nanj pripadajoči delež dvakratno! Na delo! Pa pustite britke spomine preteklosti v pozabnost, ker s tem si ne pridobite ne „zaroda“ ne časti.

Kakor se hvali dopisnik s pobožnostjo, tako tudi z mirnostjo in drugimi čednostimi. Je že res; vseh osem zveličanskih jih imajo, zlasti kak Drejče, Jakop in Cene! — Še bi koteli katero zapisati, pa je škoda črniti!

Iz kobariškega okraja.

Avtomobil v Italijanskih zastavah. — V soboto popoldan je šel tukaj skozi avtomobil z italijanskimi zastavami; na sred trga se je vstavil za trenotek, v tem je hotel sneti eden tukajšnjih mladeničev jedno teh zastav, nakar

se je spravil avtomobil v hiter dir. Prosi se pojasnil, se li sme s takimi zastavami okoli vozariti ali ne?

Komolija za električno napravo je trajala od 4. t. m. do 10. Udeležnikov je bilo veliko od strani države kakor tudi od privatne družbe „officine-elettriche“ v Trstu. Seveda don Gregorčiča ni bilo kakor po navadi zraven. Prosijo, kričijo, naj bi država jim dala železnico tam, kjer ni mogoče doseči ničesar. Kako lahko bi prišlo sedaj do električnega tramvaja, ko bi bila edna oseba posredovala med občinami in državo! Občine bi prepustile služnosti reke Soče nekoliko ceneje, zato pa zahtevale od države električni tramvaj — kar bi bilo za naš kraj velike važnosti.

Pitna voda. — Nikjer na Goriškem in daleč okrog se ne vdobi tako pristne pitne vode kakor ravno tukaj. — Tako rekoč na trgu izvira studenec, kateri ima R 8° vode po leti in po zimi. Kakor nalašč za trudnega človeka, kateri potrebuje potitka. Torej naprej, draga Soča, pomagaj ti kaj, ker naši poslanci ne znado in nočejo pomagati.

Domače in razne novice.

Akad. for. društvo „Adrija“ otvori tretjo potovalno knjižnico v nedeljo 15. t. m. v Neblem s tremi predavanji: „Čitanje in samoizobrazba“, „Narodnostne razmere obmejnih Slovencev“, „Lega N. in družba sv. C. in M.“ — Shod se vrši v dvorani na Križadi ob 4. uri pop.

Ravnateljem hrvatskega učiteljskega v Kastvu je imenovan prof. Fran Franković, ki je vodil doslej zavod provizorično.

Premeščen je iz Poreča v Tolmin davčni adjunkt R. Fonzari.

Šolski dom je „Gorica“ zopet enkrat potegnila v svoje politično blato ter začela hvaliti Gregorčiča. Če da ta človek pri svojih velikih dohodkih (1000 K na mesec brez dela) semtertje kak desetak za „Š. dom“, ni to nič proti škodi, katero je napravil in katero napravlja „Š. domu“, ker ga d... svojih krempljih. Tisočkrat že je bilo dano, da mora biti „Š. dom“ last naroda ter stati nad strankami; ali vse zaman, klerikalna stranka ga ne izpusti iz svojih krempljev, pa če bi jutri propadel. — „Šolski dom“ ne vrši svoje naloge. Sedaj je čas ustanavljati otroške vrtnice v Gorici; na več krajih je živa potreba, pa jih ni in jih ne bo, ker „Š. dom“ v klerikalnih rokah ne more vršiti svoje naloge. Nima sredstev, pa tudi če bi jih imel, bi se ne storilo nič, ker klerikalcem ni za Gorico nič mar. Odkar je sklenil Gregorčič s Pajerjem znano zvezo, je opustil vsak boj za slovenstvo v goriškem mestu, in ker je spravil „Š. dom“ v tak položaj, da jedva obstoja, svoje naloge pa ne more vršiti v polnem obsegu, dela Gregorčič tako v prilog „Legi“ in „Schulvereinu“!

Nov memški profesor na goriškem gimnaziju. — Profesorjem na gimnaziju v Gorici je imenovan suplent z beljaškega gimnazija Anton Gmachl.

Kje pa je odbor? — Bombastično so poročali o zborovanju „Krščansko mislečih“ učiteljev v Gorici. Tako so pisali, kakor da je to društvo nekaj impozantnega ter da se je vpisalo kar hitro 44 učiteljev. Kdor je čital poročilo v „Slovencu“ in „Gorici“, je izvedel to, in napovedalo se je, da drugi, ki so bili zadržani, se vpišejo pa v par dneh. Lagati znajo klerikalci. Na shodu „Krščansko mislečih“ učiteljev je bilo res kakih 6 učiteljev, ki so voljni biti farovski hlapci; ti so se vpišali v društvo, 2 njimi vred pa duhovniki. Če šteje društvo 44 članov, je med temi 38 duhovnikov. — Niti toliko učiteljev ni bilo, da bi bili izvolili odbor. Bombastična poročila po farovških listih skončavajo klaverno brez naznanila odbora. Odbora pač ni. — V društvo „krščansko mislečih“ vstopi brez dvoma poleg onih 6 še nekaj učiteljev, pa kaka učiteljska. Toda če jih bo 15, jih bo pa veliko! — Tako na trdnih nogah stoji društvo „krščansko mislečih“ učiteljev na Goriškem.

„Najdelavnejši klub“. — V Mirnu živi neki Jože Cotičev, ki hodi rad okoli po „krščanskih shodih“. Ta mož je izvedel nekje, da je Šustersičev klub najdelavnejši, in v nedeljo je hvalil poslance Fona, ker je vstopil v „najdelavnejši“ klub. — V resnici pa ta klub ne dela nič koristnega za Slovence. Za pesek v oči volilcem stavlja kake predloge, drugače pa ne dela nič in ne velja nič. V kolikor pa se sploh peha in kaže, ima pred očmi le kranjsko deželo. — Šustersič pozna le svojo

Kranjsko, za druge dežele se ne meni nič. Tako je bilo tudi v prejšnjem njegovem klubu in to je pokazal zlasti ob času boja za volilno reformo. Radi tega pa ne bi mogla nikdar delati v tem klubu ne Gregorčič ne Fon, tudi ako bi še tako hotela!

Poslanec Fon v Mirnu. — Kakor čitamo v „Gorici“, je poslanec Fon jako imenitno nastopil na shodu v Mirnu. Tam je „zavrnil“ tudi dostojno in temeljito napade liberalcev in njih glasila „Soča“. — Škoda, da „Gorica“ ne navaja, kake napade je zavrnil gospod Fon in kako dostojno in temeljito! Mi bi to Fonovo dostojnost in temeljitost jako radi poznali! — Župnik Rojec je govoril o nekaterih potrebah, katere si je poslanec zapisal, kakor mu jih je diktiral. Obljubil je tudi, da bo delal. Ko si je vse zapisal in obljubil, pa je bil župnik Rojec tako ginjen, da je izrekel poslancu zaupnico. Poslušalci so priklinali pod vtisom srepega župnikovega pogleda, in veličastnega shoda je bil konec. — Če bi rekel Rojec, naj izrečejo zaupnico farovski kuharici, bi bili tudi storili, čeprav bi ne vedeli zakaj... „Ostja, kristjani smo mi!“

Poslanec Gregorčič se ni niti zganil na Danaju za nobeno reč. Vstopil je v Šustersičev klub in tam sedel ter molčal. Prav nič, za nobeno reč se ni pobrigal in se tudi ne bo „polag navade stare“, ali vsejedno mu izrekajo na shodih zaupnice in zahvalo za delovanje. Tako se je zgodilo v Cerknem in v nedeljo v Dornbergu. Tako pač delajo ljudje, ki mislijo s svojo glavo!!

Glasbena šola v „Glasbeni Matici“ v Ljubljani. — Šolsko leto 1907/8 se v društveni glasbeni šoli prične dne 18. septembra. Vpisovanje se dode vršilo v soboto, 14. ponedeljek, 16. popoldne ob 9. do 12. in popoldne ob 3. do 6. ure, v nedeljo, 15. in torek, 17. popoldne ob 9. do 12. ure v II nadstropju društvene hiše v Vegovih ulicah št. 3. Vpisovanje v dijaški moški zbor bo v ponedeljek, 23. septembra ob 6. do 7. ure. — V torek, 17. septembra, popoldne ob 3. uri naj pridejo vsi redni učenci v pevsko dvorano (II. nadstropje), da se jim ondi naznani razdelitev ur. Redni pouk v vseh predmetih razven dijaškega zbora se prične v sredo 18. septembra.

V interesu učencev je, da se z vpisom ne odlašajo, ker si more le tisti izbrati ugodne ure pouka, ki se je pravočasno vpisal. Po 17. septembru se vpisujejo učenci le izjemoma še, a zadovoljiti se morajo s tistimi urami, ki so se na razpolago.

Učni predmeti. „Glasbena Matica“ kot slovensko glasbeno vzgajališče podaja učencem umetno glasbeno izobrazbo v raznih instrumetih, posebno v klavirju in violini od prvega začetka do popolne konservatorske in koncertne višine, v violi, violončelu, kontrabasu in flavti do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru, dalje v solopetju od začetka do operne in koncertne višine in v vseh znanstveno teoretičnih vedah, ki so za celotno in popolno muzikalno izobrazbo neizogibno potrebne, posebno v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrapunktu, kompoziciji in glasbeni zgodovini popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, pevovodstvo itd. Instrumentalnim učencem se nudi še posebej prilika vaditi in izobraževati se v orkestralnih ensemble-vajah, ki se vrše redno vsak teden in v komorni glasbi. Glasbeno estetično izobrazbo v zborovem petju se učenci uče pri skupnih vajah zborov in pri event. sodelovanju pri koncertih.

Učiteljstvo in vodstvo. Na zavodu poučuje osem učiteljev. Zavod stoji pod artističnim vodstvom gospoda koncertnega vodje Mateja Hubada in pod administrativnim vodstvom gospoda šolskega ravnatelja Frana Gerbiča.

Pogoji sprejema: 1. društvenina staršev 4 K na leto; 2. vpisnina za vsakega učenca 2 K; 3. ukovina: a) za klavir, violino, violo, violončelo, kontrabas in flavto po 4 K na mesec; b) za solopetje po 8 K na mesec; c) za glasbeno teorijo po 2 K vsako polletje; d) za harmonijo po 2 K na mesec kot edini glavni predmet ali kot postranski predmet poleg klavirja, violine ali solopetja, po 1 K na mesec kot obvezni predmet za vse učence od 5. razreda klavirja in violine, odnosno 4. razreda solopetja naprej; d) za kontrapunkt po 4 K na mesec; e) za kompozicijo po 4 K na mesec; f) za glazbeno zgodovino po dogovoru;

zborovo petje v šolskem zboru po 2 K polletje.

Učenci, ki žele, da se jim čas pouka v šoli pomnoži, plačajo primerno višjo ukovino.

Odbor.

Naznanilo. — Pridni dijaki, sinovi ubožnih starih, se sprejmejo brezplačno, oziroma na primerno odškodnino na hrano (obed in večerjo) v „Dijaški kuhinji“. Oglase se naj 14., 15., 16. in 17. t. m. od 11.—12. v prihodnjem hiše 7 v ulici San Giovanni.

Upravni svet.

Farovski poslanec. — Shodi, katere prireja Far, kažejo jasno, da je on farovski poslanec. Na shodu v Šempasu ga je ravnal župnik Tobiš, istotako na Otavi, v Dornbergu župnik Tobiš, v Mirnu pa župnik Rojec. Vodi jo pa po shodih in kažejo, pomagajo mu iz zastave, na koncu pa zaupnica in živio! Govori in govori gospodje nunci, poslušalci so pa na to tukaj, da na komando kričijo živio! Sava takim volilcem. Še bodo farovži bogati!

Na c. kr. gimnazijki pripravljalec v Gorici — Šolsko leto 18. t. m.; vpisovanje bo v ponedeljek 16. t. m. ob 8. do 11. ure dop.

V Dornbergu je govoril v nedeljo poslanec Far. „Gorica“ pravi, da je bilo strašno imevanje, v resnici pa je dolgočasni Fon zbrbljal to, kar se je zanašal naučil in kar je že poprej povedal v Šempasu. Župnik Tobiš je na to ukazal izreči zaupnico Fonu in Gregorčiču za njiju delovanje. In zgodilo se je. Trikratni „živio“-klici so doneli iz posojilne hiše (kjer so prejšnjega lastnika na grdn način vrgli na cesto). Živio! Še bodo molzili farovža zaslepljene Dornberžane.

Slovensko gledališče v Gorici. — 21. in 22. septembra t. l. se bosta vršili gledališki predstavi v „Trgovskem domu“, in sicer ju v pripravi člani slovenskega deželnega gledališča iz Ljubljane. V soboto 21. t. m. se bo predvajala klasična Schillerjeva drama „Kovarnstvo in ljubezen“; nedeljo 22. t. m. pa francoska burka v treh dejanjih od Molièra „Njegova žena“. — Pri izbiranju repertoira se je pot vodstvo oziralo posebno na sl. dijaštvo, na se radi tega vprizori v soboto „Kovarnstvo in ljubezen“. Pri zadnjih predstavah v spomin so si stekli slovenski igralci iz Ljubljane pod vodstvom Danila najlepše vspehe, in nadejati se je, da bo vedelo slov. občinstvo ceniti poštrevnost članov slov. gledališča, da tudi to pot napolni dvorano v „Trgovskem domu“.

Veliko narodno veselico priredita telovadno društvo „Sokol“ na Jesenicah in Ciril-Metodova podružnica za jesensko obitino dne 15. t. m. na Ferjanovem vrtu na Savi. Spored: 1. javna telovadba, 2. koncert, 3. petje, srečanje in šaljiva pošta; 4. ples in prosta zabava, pri kateri se bodo pekli janci na ražnju. Pri veselici sodeluje slavna sokolska godba iz Gorice na Goriskem v sokolskem kroju. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 60 v. za obični udeležbi vabi veselilni odsek.

Nabasan samokres sta našli 21 letna Amalija in 16 letna Alojzija Bremec iz Lokvij, ki sta se vračali včeraj pop. proti domu iz Gorice, kamor sta bili prinesli na prodaj mamo. Samokres sta našli na Rozju pri „forčah“ nad Solkatom. Samokres je vzela v roke 21 letna Amalija. Samokres se jej je priključil ter zadel sestro 16 letno Alojzijo Bremec: kroglica jej je obitčala v trebuhu. Sla je Alojzija še par korakov ter padla. Pripeklili so jo v Gorico, kjer leži sedaj v Attergostilni na Koru. Prvo zdravniško pomoč jej je dal dr. Breclj. Dekle se menda bovrže operaciji.

Wieser za „Schulvereine“ šole. — Postaje-začelnik Wieser vrši svojo nemško misijo v Gorici na celi črti. „Schulverein“ vabi sedaj svoje šole. Wieser je dal obesiti lepake „Schulvereine“ v prostorih državnega kolodvora ter naganja uslužbenca, da morajo pokazati svoje otroke v nemške Schulvereine: naganja vse: Nemce, Slovence in Lahe. — To je torej služba postajenačelnika na državnem kolodvoru. Protestujemo proti temu, da zlorablja svojo državno službo v nemške politične namene! Ta človek mora iz Gorice. — Ta namen moramo napeti vse sile.

„Slovenec“ je res jako fin in dostojen človek, zlasti kadar se zaganja v primorske Slovence. Tako je te dni vrgel na svojega političnega nasprotnika umazano psovko, vzeto iz nižnj. socialne kloake. „Edinost“ pravi, da čut dostojnosti se upira temu, zapisati ono psovko... „ali z druge strani nam ta psovka daje vpogled v duševno razpoloženje ljudi, ki pišejo v „Slovenca“ in ta mora dobro slu-

žiti čitateljem za sodbo o naših navskrižjih s „Slovencem“. Zato ponatiskujemo tisto psovko, ki se glasi: Culo rotto!! Slovenci, ki umejo italijanski, vedo, kaj to pomeni. Za druge Slovence pa je bolje, da ne vedo!! Tako omiko širi „Slovenec“, omiko med našim ljudstvom, tako neguje on čut dostojnosti, tako blaži on čustva! O krščanskih načelih niti ne govorimo!!

Še se gode čudeži. — Zadnji „Primorski list“ je prinesel podlistek „Božja milost“ iz peresa nekega Pincherle-ja. Da mora biti Pincherle žid, ve slehern gorški Slovenec. Pomislite, ljudje božji, žid je postal podlistkar v katoliškem „Primorskem listu!“ Kdo je izpreobrnil žida? Nihče drug nego „Prim. list“. Zato bi pa bilo najbolje, da pošljejo par tisoč številčk med pagane, in kmalu postanejo vsi, če že ne katoličani, pa vsaj klerikanci, ali pa tudi ne. „Prim. list“ je izpreobrnil Pincherla, Pincherle pa francoza Chaine. Upliv „Prim. lista“ sega celo na Francosko. Častitamo in pričakujemo, da priobči prihodnjič še kak podlistek iz peresa Michlstädterja, Kolafitja itd.

Izpred sodnje. — 56-letni Iv. Dilema iz Moše je bil obsojen radi hudobnega poškodovanja, storjenega svojemu bratu, na 14 dnij zapora. — 33-letni Gregor Sora iz Kranja je okradel v Gorici trgovca Marzolinija na Oglejski cesti, ukradel je razne reči v vrednosti več sto kron. Ta človek je izgnan iz Ogrske. Na Reki so ga aretirali. V Gorici mu je prisodila sodnija leto dnij ječe. — 15-letni Josip Čap je bil obsojen radi tatvine na 8 mesecev ječe. Ta deček je bil radi tatvine že parkrat kaznovan.

Laški socialni demokratje v Gorici so poslali na zborovanje „Svobodne misli“ v Pragi pozdravno brzojavko.

Okrajna bolnišnica blagajna v Gorici bo imela 17. t. m. svoj redni občni zbor. Zadnji čas bi bil, da bi prišli Slovenci v tej blagajni do pristojnega jim zastopstva. Sedaj je tam pravo laško gospodarstvo.

Okradili so v „neki“ hiši v Gorici delavca Andreja Kovača. Revež je bil zaspal. Ko se je zbudil, je videl, da mu je zmanjkala ura, vredna 50 K.

Pod voz je pritekel v Podturnu 3-letni Alojzek Komel. Izvošček ni mogel vstaviti več. Otrok je precej opraskan in ranjen, ali notranje poškodbe ni zadobil nobene. V ženski bolnišnici so mu dali prvo pomoč.

Braino in pevsko društvo „Jenko“ v Temnici priredi javni ples dne 15. septembra t. l. na dvorišču g. Franc Štepančiča. Sviral bode oddelek mavhinske godbe. K obilni udeležbi vabi odbor.

Trgovsko - obrtno in gospodarske vesti.

Zavarovalnica proti nezgodam.*)

(I. Rollett.)

(Dalje.)

Ako se dvigajo dohodki premij, je tudi več slučajev nezgod. Tu pa ni več slučajev nezgod, marveč segajo kar čez v primeri z dohodkom.

Rubrika kaže, da na 100 K premije pride slučajev nezgod 0.332; leta 1905. proti 100 K premije nezgod 0.490. Po primeri bi bilo pričakovati v letu 1904. nezgod 4706, ali naznanjenih je bilo 6971. To raščenje nezgod kaže, da postane tovarnar ali obrtnik, katerega enkrat prime zavarovalnica, glede visokih premij, proti katerim ni nikakega rekurza, nekaj nasprotnik zavarovalnice ter naznanja vse, tudi najmanjše nezgodice, z motivom: Naj plačajo.

Kar se tiče delavca, ve, da je zavarovan, če prav nič ne plača, kajti v največ slučajih popusti gospodar delavcu postavno določen prispevek, ker je ta tako neznaten, da se ne splača radi tega imeti poseben račun. On je torej v tem pogledu brez skrbi. Ako si pri žagi odžaga en prst, dobiva vsaj bolniški prispevek, potem pa še letno rento toliko in toliko kron, ki znašajo stanarino ali večji prispevek k tej, ostane pa vsejedno v delu. Delavcu seveda zadostuje, da ve, da je zavarovan za vse slučaje; ima li zavod izgubo ali ne, to mu je vsejedno. Zato velja tudi tukaj: Naj plačajo!

Oba dela nimata nikakega interesa ne vspevanju zavoda, kajti podjetnik je brez moči nasproti zavodu, delavcu pa včasih pomaga neprevdnost. Dokazal sem, da je prišlo na 100 K premije v letu 1895. nezgod 0.332;

ako bi bila vladala v zavarovanih tvornicah leta previdnost v letu 1904., kakor leta 1905., bi bilo slučajev nezgod 4706; naznanjenih pa je bilo 6971, za 2265 več. Zavod se bori proti temu navalu ter mora imeti jako praktična pravila glede izločevanja velikih števil nezgod, kajti odškodnine ostanejo jednake skoro vsako leto. Leta 1905. je bilo honoriranih na 100 K premij 0.136 nezgod; ta stavek je bil prekeran le v letih 1890. in 1903., in sicer z 0.146 nezgodami. Doda se pa, kakor razvidno iz rubrik, da zavod principijelno za 100 K premije pripozna povprečno nezgod le 0.134, oziroma honorira.

Leta 1895. je honoriral zavod od vseh nezgod 41%; leta 1904. pa jih je priznal le 24.5%, ali od 6971 slučajev nezgod so pripoznali kot take le 1711. Te številke kažejo 3 sovražne brate: gospodarja, delavca in zavod. Po tem številu se v letu 1904. ni pripoznalo 5260 slučajev nezgod. Ker pa se vsak naznanjen slučaj registrira, preišče, honorira ali odbije, tedaj pomeni za odbitih 5260 slučajev veliko zamudo časa! Tega pa bi ne bilo, ako bi gospodar, delavec in zavod skupno delovali. Deficit pa bi moral kriti oni faktor, ki ima največji vpliv na zavod ter je korporacije po svoje razdelil; ta je vlada. (Pride še).

Kraška piča. — Kraška živina je priučena le na domačo pičo. Od začetka ji škoduje vsaka druga piča. Doznali smo, da je nekdo kupil lansko leto seno in deteljo v Furlaniji, in da mu je poginilo 8 mladih živinčet. Enake pritožbe se vedno ponavljajo. Ker pride letos na Kras seno po večini iz Štajerske in Koroške, kjer je podnebje drugačno, treba previdnosti pri krmi živine.

Natančni pogoji glede kakovosti in glede cene sena se naznanijo vsem pravočasno.

Pozor, vinorejci! — Opozarjamo p. n. vinorejce, da se dobivajo le pri optiku Primorčiču v Gorici na Koru št. 13. prave moštne vage klosterneburske preskušane; stanejo po 4 K. Ne zamudite časa!

Zadruga gostilničarjev, krčmarjev, žganjetočilev in izkuhov v Ljubljani vabi na I. kranjski splošni gostilničarski shod, ki bo v Ljubljani 16. in 17. septembra 1907. Na vsoporedu je mnogo važnih gostilničarskih vprašanj.

Četrti kongres čevljarjev na Dunaju je sklenil zahtevati, da se naroči najmanj 50% za državo potrebnega obuvala pri čevljarjih.

Premovanje konj se je vršilo 9. t. m. v Gradišču ob Soči. Dar 100 K je dobil poleg drugih g. Mihael Lutman iz Sovodenj.

Pozor! Samo „Templer“ in „Styria“ vrelec sta kot rogaška kislava postavno zavarovana. Vsi drugi izdelki, ki nosijo znak „Templer“ ali „Styria“ vrelec ter so kot „Roitscher“ v prometu naj se zavrnejo.

Deželno oskrbnišvo vrelec v Rogaski Slatini.

Razgled po svetu.

Državni zbor bo sklican najbrže na dan 20. oktobra t. l.

V avdienci pri cesarju so bili 11. t. m. častniki japonske eskadre s podadmiralom Jjuinom na čelu.

Bosna in Hercegovina dobila najbrže svoj deželni zbor. Odloči se o tem v kratkem.

Istrski deželni zbor bo najbrže sklican v kratkem. Vršila so se nova pogajanja med

laškimi in hrvaškimi poslanci, in to pot so se udali Lahi, da sme vlada na hrvaške interpelacije hrvaško odgovarjati. Radi take nagajivosti je trpela dežela toliko časa!

V dalmatinskem deželnem zboru, ki ja bil odprt v ponedeljek, je povdarjal zasl. župnik vlade gospodarsko skrb vlade za Dalmacijo. Deželnemu šolskemu zalogu je dala vlada za letos 150.000 K, za prihodnja leta je obljubila po 300.000 K.

I. državni gimnazij v Ljubljani hoče vlada razdeliti tako: za nemške razrede nemški ravnatelj z nemškimi profesorji; za slovenske slovenski podravnatelj s slovenskimi profesorji. Podravnatelj bi bil podrejen ravnatelju. Klerikanci so s to pljusko v Slovence že zadovoljni!

Volikanski mlin je pogorel v Rabu. Škode je 1,750.000 K. Zaloge in drugo je bilo zavarovano.

Četrti mednarodni kongres stenografov se je vršil te dni v Gradcu. Zaključen je bil 10. t. m. Prihodnji kongres se bo vršil v Kielu.

Državni slugi v Ljubljani so imeli v nedeljo shod, na katerem so se potegnili za zboljšanje svojega gmotnega položaja.

Dodščina po stradalosti vdovi. — 75-letna dekla Terezija Raffelseder, ki je umrla nedavno v Sindburgu, je tako skoparila, da si niti jedi ni privoščila in je skoro stradala. Po njeni smrti so v skrinji med cunjami našli vrednostne papirje, hranilnične knjižice in precej denarja v gotovini, vsega skupaj 10.000 kron, ki sta jih podedovala njena brata, ki imata tudi že po sedem križev na hrbtu. —

Rogorju, bivšemu voditelju češkega naroda, so odkrili v nedeljo v Horcu na Češkem spomenik.

Demonstracija radi podražanja kruha se je vršila sinoči v Trstu. Kruh se je podražil zopet za 4 v pri kg. Kakih 500 oseb, večinoma ženske, je napravilo obhod po mestu. Klicali so: Hočemo kruha.

Kongres svobodomislecev v Pragi. — Kongres je razpravljal 10. t. m. o ločitvi cerkve od države, o posvetni državi, o mrtvi roki. Vsestransko se je zahtevala ločitev cerkve od države. — Maksim Gorki je poslal na shod pozdravno brzojavko. Na kongresu so zastopana po delegatih slovenska društva: akademična društva „Sava“, „Ilirija“ in „Adrija“, slovenska sekcija „Svobodne misli“ in javna ljudska knjižnica v Nabrežini. — „Slovenec“ se strašno jezi nad kongresom. Pa zakaj? Zato, ker je na kongresu obilo in obilo slovečih mož, akademičnih izobražencev in druge inteligence — po katoliških shodih pa se potepajo obskurni kaplani z backi in telički!

Br. 1947.

Razpis dražbe.

Razpisuje se zmanjševalna dražba za zgradbo novega šol. poslopja v Lokavcu pri Ajdovščini. Sklicna cena 32.000 K.

Načrt, preudarek in gradbeni pogoji so razpoloženi na ogled v tukajšnjem uradu v navadnih uradnih urah.

Sprejemajo se le pismene ponudbe (kolek 1 K), s katerimi treba vložiti 5 odstotno varščino.

Rok za vlaganje ponudeb poteče dne 30. septembra t. l. ob 12. uri opoldne.

C. kr. okrajni šolski svet v Gorici, dne 9. septembra 1907.

Zahvala.

Dolžnost nam je, da se srčno zahvalimo vsem, ki so nam povodom smrti naše prelube matere oz. soproge, gospe

Franje Belè, roj. Jakončič,

izkazali svojo vdanost in ljubezen.

Osobito se zahvaljujemo preč. g. dekanu iz Črnič, veleč. g. vikarju iz Oseka, ki nam je ob tej žalostni priliki izkazal toliko dobrot, in gg. kapelana iz Črnič in Šempasa. Dalje izrekamo najsrčnejšo zahvalo g. pevovodji in pevcem iz Šempasa, ki so zapeli nagrobnico predragi ranjki, vsem gg. učiteljem in učiteljicam, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so izkazali blagi pokojnici zadnjo čast. Vsem kličemo iz dna srca: „Bog povrni!“

OSEK, 11. septembra 1907.

Žalujoci ostali.

*) Glej št. 90. z dne 10. avgusta 1907.

Udova

oddaja stanovanje prazno, ali meblirano
in sicer:

1 ali 2 sobi s kuhinjo, ali brez iste.
Na razpolago je lep vrt in dvorišče.
Uzame najraje samostojno damo
ali pa gospo in gospoda brez otrok.

Pogoji ugodni.

Naslov pove upravištvo tega lista.

Hotel „Pri zlati kaplji“

v Solkan pri Gorici

v bližini „Mizarske zadruge“.

Toči izvrstna bela in črna vina,
istrski refošk, kraški teran in pristna
bela domača vina. — Žgane in druge
opojne pijače več vrst. — Izvrstna
kuhinja posreduje ob vsakem času z
mrzlimi in gorkimi jedili.

Postrežba točna, cene zmerne.

Za mnogobrojen obisk se toplo
priporoča

Anton Milost,
lastnik.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELJODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh
kapljic je neprekosljiva
— Te kapljice vredijo
redno prebavljanje,
če se jih dvakrat na dan
po jedno žličico popije.
Okrepé pokvarjeni že-
lodec, storé, da zgine
v kratkem času omo-
tica in životna lenost (mrtvost). Te
kapljice tudi storé, da človek raji jó.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofolletijeva pijača iz Kine
in železa, najboljši pripomoček pri
Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Mehanična delavnica

I. Potočnik & A. Hügel

GORICA — za vojašnico — GORICA

Telefon št. 71

Koncesionirana inštalaterja za plinove,
vodne in električne razsvetljave. Spre-
jemata oddajo in montiranje parne in
gorkovodne kurjave; kompletne oprave
kopališč, vodovodov, preskrbujeja po-
sestva, vile in občine z vodo, vodnjaki
in sesalkami za vsake smotre in za
vsako visotino, postavljata popolno elek-
trično razsvetljavo in električne naprave
za proizvodnjo sile, napeljujeja telefon,
telegraf in strelkovode.

V bogati zalogi imata tehnične pred-
mete, kakor železo, kotlovinu, med
(mesing), svinec in kositerne cevi, arma-
ture in priprave za paro-, vodo- in plino-
vode, vse vrste mineralnih olj, olja za
avtomobile, parne in plinovne motorje.

Zastopata tovarne za jeklo: „Pol-
dihütte“, St. Pöltenko tovarno mehkega
železa in livarno jekla, in „Ww. Lutz
sinovi“ v Bludencu, t. j. tovarno, ki
izdeluje posteklinat (email) peči in
izveske.

Izdelujeta in imata v zalogi vsako-
vrstne predmete in inštalacijske priprave
za močne in šibke tokove, pripomočke za
inštalaterje. Imata tudi moderno opravl-
jeno delavnico za galvanotehniko, pozla-
čenje, ponikeljvanje in za plastične na-
vdarke. — Mehanična delavnica z motorje-
vim obratom in s precizijskimi stroji za
fino izdelovanje in za različne izdelke,
katere se proizvajajo na vrtečih in poobla-
jotih strojih. Poprave na vsakovrstnih
parnih in plinovitih motorjih se skrbno
izvršujejo. — Točna postrežba in zmerne
cene. — Načrti, proračuni brezplačno.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na
premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni
seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po
2 kroni na mesec za vsake 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi
na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine
1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%,
večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorac“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoči ni kdo dobil,
naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (piazza Duomo)

priporoča svojo

zalogo šivalnih strojev

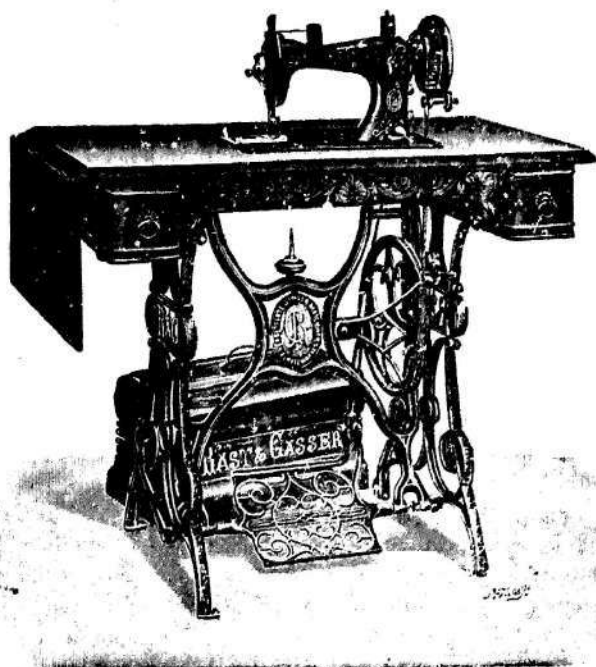
raznih sistemov

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec
Raštelja št. 4 sprejema vsako
popravo šivalnih strojev, dvo-
koles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in po-
prave jamčiva od 5-10 let.

Fata morgana

se obljube kričeče reklame, o katerih se je marsikateri v svojo lastno škodo
že večkrat prepričal. Teda kupujte le tam kjer ste se prepričali, da dobite za
vse dober denar tudi pošteno blago, ker lahko miseln je oni, kdor vlaga svoj
denar samo v najbolj ceno, ničvredno blago brez vsake trajnosti.

Kdor hoče dobiti zares dobro in trajno blago po primerno nizkih cenah,
naj se obrne vedno le na domačo tvrdo

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10

koja si šteje v čast, postreči svoje cenjene odjemalce vedno z blagom naj-
bolje kakovosti.

Tu dobite največjo izber krasnih lišpov za obleke po vsakej ceni,
čipke, trakove, svilne, pajčolane, pasove, svilene šerpe in čipkaste rute, vezene,
baržune, cvetlice za klobuke, dalje

toiletna mila, dišave, Eau de Cologne, glavničke torbice iz pliša in usnja,
žepne rute, nogovice, predpasnike, rokavice cvrtnate in Glače najboljše tvarine;
Zaloga belega in Jaeger perila za gospode, ovratnikov, naramnikov,
krasnih ovratnic, kolesarskih jopic, golenic itd.

Doše so že vse zadnje novosti najlepših solnčnikov vsake vrste in cene.

V zalogi se drži vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

Izbira nedosežna!!

Cene brez konkurence!!

Največja zaloga slik

v modernih in antičnih okvirjih. — umetniške
vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev.
— Nabožne slike slovskih slikarjev. — Fran-
coske, angleške in ameriške gravure velike
umetniške vrednosti v okvirjih po želji
odjemnikov.

Razstava slik v „TRGOVSKEM
DOMU“.

Knjigarna in trgovina z umetninami

A. Gabršček v Gorici.

Ženstvo!

Strjenje krvi itd. zdravi:

P. Ziervas, Kalk pri Kolinu št. 244.

Gospa G. v M. piše:

„Daše sredstvo mi je hitro pomagalo.“

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim

in Bayal z enoletnim jamstvom

pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Predaja tudi na mesečne obroke.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredl Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče ulnabrakega in drugega
blaga ter tkanin, preja in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in ševaljarje.

Svetinjice. — Rožni veneli. — Mašne

knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgi-
ter na deželi. 3 35 8

Globin

najboljše in
najfinejše
čistilo za čevlje

VZDRŽI USNJE
MEHKO IN VZTRAJNO.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejega peciva, torie, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pinice itd.

Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gino. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, za nove
maše in godove, kolače za bir-
mance, poroke itd. Vsa naročila
izvršuje točno in natančno po želji
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke,
fino pecivo, fina vina in likerje
po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriško
pinice, potlice itd.